

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH/BAHASA MALAYSIA

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI KHAMIS, 20 FEBRUARI 2025, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 5

WAKTU PERTANYAAN-PERTANYAAN MENTERI

1. PR-1541-MQT3113

Tuan Lee Chuan How [Ipoh Timor] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan inisiatif yang diambil oleh Kerajaan dalam memperkasakan golongan muda yang berminat dalam pembelajaran berasaskan kemahiran melalui program TVET. Bagaimana program TVET dapat menarik lebih ramai pelajar dan memperluaskan akses kepada latihan kemahiran bagi memenuhi keperluan industri serta melahirkan tenaga mahir yang kompetitif.

2. PR-1541-MQT3112

Dato' Dr. Haji Alias bin Razak [Kuala Nerus] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan perincian tindakan Kementerian berhubung gesaan YAB Perdana Menteri supaya projek berkaitan tebatan banjir disegerakan dan berapa kos terkini yang perlu ditanggung oleh Kerajaan memandangkan proses kelulusan projek ini pernah dibatalkan pada akhir tahun 2022 yang lalu.

3. PR-1541-MQT3095

Tuan Chong Zhemin [Kampar] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan jumlah keuntungan atau kerugian yang dialami oleh KWSP dalam transaksi pembelian dan penjualan saham MAHB dan bagaimana keuntungan atau kerugian ini dilaporkan dalam penyata kewangan KWSP.

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH/BAHASA MALAYSIA

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI KHAMIS, 20 FEBRUARI 2025, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 10

WAKTU PERTANYAAN-PERTANYAAN MENTERI

PERTANYAAN-PERTANYAAN BAGI JAWAB LISAN

1. PR-1541-L28232

Puan Rodiyah binti Sapiee [Batang Sadong] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan :

- (a) langkah strategik yang telah diambil oleh Kementerian bagi merealisasikan sasaran mencapai 40% penggunaan tenaga boleh diperbaharui menjelang tahun 2035; dan
- (b) apakah komitmen Kerajaan pusat bagi menyokong aspirasi Kerajaan Sarawak dalam mencapai matlamat menjadi hab tenaga boleh diperbaharui utama di Asia Tenggara.

2. PR-1541-L28708

Datuk Wira Hajah Mas Ermieyati binti Haji Samsudin [Masjid Tanah] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan sejauh manakah langkah pemantauan serta tindakan penguatkuasaan yang telah diambil terhadap sindiket pemalsuan kad pengenalan yang dilapor menawarkan MyKad pada harga RM4,400 kepada individu yang berminat dengan mempromosikan tawaran berkenaan menerusi platform media sosial khususnya warga asing.

3. PR-1541-L29087

Tuan Lim Guan Eng [Bagan] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sama ada nilai ambang atau julat *e-invoicing* akan dinaikkan daripada hasil tahunan RM150,000 kepada RM500,000 dan majikan akan dikecualikan daripada sumbangan KWSP untuk pekerja asing mereka demi meringankan beban kewangan peniaga tempatan.

4. PR-1541-L27655

Tuan Muhammad Fawwaz bin Mohamad Jan [Permatang Pauh] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan langkah Kementerian untuk meningkatkan kadar kelahiran negara yang semakin menurun dan apakah inisiatif dalam menggalakkan rakyat agar menambahkan bilangan anak bagi mengelakkan masalah kadar kelahiran yang menurun.

5. PR-1541-L28435

Tuan Haji Manndzri bin Haji Nasib [Tenggara] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan sejauh mana Malaysia boleh memanfaatkan penganjuran Sidang Kemuncak ASEAN - Majlis Kerjasama Teluk (ASEAN - GCC) Ke-2 dan Sidang Kemuncak ASEAN - GCC - China dalam meningkatkan kerjasama ekonomi, perdagangan serta pelaburan negara dan serantau.

6. PR-1541-L27666

Dato' Sri Tuan Ibharim bin Tuan Man [Kubang Kerian] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan adakah Kementerian bercadang untuk mengintegrasikan sistem ramalan cuaca dengan takwim tanaman dan tuaian bagi membantu petani merancang aktiviti pertanian berdasarkan data cuaca.

7. PR-1541-L28777

Datuk Seri Haji Jalaluddin bin Haji Alias [Jelebu] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan berapa jumlah syarikat yang diberikan lesen dan menjadi pemegang kuota bagi menguruskan minyak masak bersubsidi dan apakah langkah yang diambil oleh pihak Kementerian dalam memantau syarikat yang terlibat bagi mengelakkan berlakunya sebarang ketirisan.

8. PR-1541-L28515

Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee [Beluran] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan potensi untuk tenaga nuklear dijadikan sebagai sumber tenaga negara. Adakah Kementerian akan mengkaji semula program nuklear yang sedia ada untuk menampung keperluan baharu ini.

9. PR-1541-L28343

Puan Rodziah binti Ismail [Ampang] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan sebarang inisiatif sudah dirangka atau dalam perancangan demi memastikan pelajar OKU di IPTA atau mereka yang mempunyai ibu bapa OKU diberi keutamaan dalam pengagihan biasiswa penuh pengajian tinggi oleh JPA, MARA, BNM, Petronas, Khazanah Malaysia dan sebagainya.

10. PR-1541-L28085

Dato' Haji Mohd Suhaimi bin Abdullah [Langkawi] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan berapa jumlah kedai tayar dan bengkel yang telah diambil tindakan kerana menyewakan tayar kepada lori sebagai helah semasa pemeriksaan di PUSPAKOM.

11. PR-1541-L27953

Tuan Syahredzan bin Johan [Bangi] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan :

- (a) usaha jangka masa pendek dan jangka masa panjang Kementerian dalam mendigitalisasikan urusan pentadbiran tanah; dan
- (b) langkah-langkah bagi mempertingkatkan kecekapan dan keberkesanan serta mengurangkan kos dan masa untuk setiap transaksi berkaitan pentadbiran tanah.

12. PR-1541-L28272

Dato' Indera Dr. Suhaili bin Abdul Rahman [Labuan] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah syarat-syarat Pulau Bebas Cukai yang diberikan kepada Pulau Satu Johor (Forest City) sama seperti pulau-pulau bebas cukai yang lain seperti Labuan, Langkawi, Pangkor dan Tioman.

13. PR-1541-L27987

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan langkah yang diambil Kementerian bagi mempercepatkan pelaksanaan Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu yang terletak di Kota Marudu dan Lapangan Terbang Antarabangsa di Lahad Datu.

14. PR-1541-L28154

Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan :

- (a) langkah konkrit yang diambil Kerajaan dalam memperkuatkuahkan kawalan sempadan perairan maritim negara bagi menangani ancaman pencerobohan oleh pihak asing; dan
- (b) adakah Kerajaan bercadang meningkatkan keupayaan aset pertahanan maritim seperti kapal rondaan dan teknologi pemantauan serta memperkuat kerjasama dengan agensi penguatkuasaan lain.

15. PR-1541-L27943

Komander Nordin bin Ahmad Ismail TLDM (Bersara) [Lumut] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan jumlah peminjam PTPTN yang sedang membayar mengikut jadual pembayaran, yang membayar tidak mengikut jadual pembayaran dan yang gagal membayar serta jumlah nilai hutang bagi setiap kumpulan tersebut.

16. PR-1541-L28527

Tuan Haji Abdul Latiff bin Abdul Rahman [Kuala Krai] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan status perancangan Kementerian untuk pembinaan KLIA 3 sebagaimana yang diumumkan baru-baru ini agar ianya lebih baik berbanding KLIA dan KLIA 2 daripada segi fasiliti, kemudahan dan perkhidmatan.

17. PR-1541-L28370

Tuan Oscar Ling Chai Yew [Sibu] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan jumlah rakyat Malaysia terperangkap di Myanmar dan Thailand akibat sindiket penipuan pekerjaan, termasuk statistik mengikut negeri dan sama ada Kerajaan akan mengeluarkan amaran pelancongan rasmi ke negara tersebut.

18. PR-1541-L27993

Datuk Che Mohamad Zulkifly bin Jusoh [Besut] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan status dan justifikasi penggubalan Akta Penyiasatan Geologi dan Geosains (APGG) yang akan dibentang di Parlimen bagi menggantikan Akta Penyiasatan Kajibumi 1974.

19. PR-1541-L28093

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan rancangan pembangunan Bandar Malaysia susulan pengambilan oleh KLCC Holdings melibatkan kawasan tanah seluas 196.67 hektar di Bandar Malaysia.

20. PR-1541-L28150

Datuk Iskandar Dzulkarnain bin Abdul Khalid [Kuala Kangsar] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan pandangan Kementerian mengenai polemik bebanan kerja yang tinggi dan tidak fleksibel dalam kalangan ahli akademik di universiti awam dan apakah langkah fleksibiliti yang dicadangkan bagi meningkatkan produktiviti dan kesejahteraan ahli akademik.

21. PR-1541-L28839

Puan Yeo Bee Yin [Puchong] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan :

- (a) langkah-langkah yang diambil untuk merekod/mengintegrasikan data pergerakan bahan kimia berbahaya (bagi manusia dan/atau alam sekitar) di seluruh rantai pergerakan dari import/penghasilan sehingga pelupusan untuk memudahkan siasatan kes pencemaran; dan
- (b) adakah Kementerian berancang untuk membentangkan Akta Takbir Urus Bahan Kimia.

22. PR-1541-L28204

Dr. Hajah Halimah Ali [Kapar] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan :

- (a) langkah yang dirangka bagi menangani kadar penurunan kelahiran bagi menghadapi cabaran negara menua dan pendirian Kementerian berkenaan trend '*childless family*'; dan
- (b) statistik terkini kadar kelahiran mengikut kaum dan negeri.

23. PR-1541-L28850

Dato' Haji Shamshulkahar bin Mohd Deli [Jempol] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan perkembangan terkini berkenaan cadangan rang undang-undang baharu berkaitan tahanan rumah bagi mengurangkan masalah kesesakan dan kepadatan banduan dalam penjara yang kini mencecah 87,229 orang di seluruh negara dan adakah ianya juga dirancang terpakai secara retrospektif untuk banduan sedia ada.

24. PR-1541-L27846

Tuan Sabri bin Azit [Jerai] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan perancangan untuk meletakkan *body-worn camera* (BWC) atau kamera badan yang dikatakan berada dalam fasa *proof of concept* bagi anggota JPJ untuk meningkatkan integriti penguatkuasaan.

25. PR-1541-L28229

Dato' Seri Dr. Wan Azizah Dr. Wan Ismail [Bandar Tun Razak] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan lebih 500,000 kemalangan jalan raya direkodkan sehingga Oktober 2024 yang membawa kepada angka kematian 6,000 setahun, apakah langkah-langkah yang diambil untuk mengatasi masalah yang hanya 20 peratus rakyat Malaysia sahaja yang menggunakan pengangkutan awam.

26. PR-1541-L27832

Datuk Seri Takiyuddin bin Hassan [Kota Bharu] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan :

- (a) status terkini operasi Agensi Kawalan dan Perlindungan Sempadan Malaysia (AKPS) yang berfungsi sebagai agensi tunggal yang menyelaraskan semua urusan di pintu masuk sempadan negara; dan
- (b) usaha bersepadau Kerajaan bagi menangani aktiviti penyeludupan barang, pengedaran dadah dan senjata api.

27. PR-1541-L28454

Tuan Jimmy Puah Wee Tse [Tebrau] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan penggunaan tayar celup oleh lori/kenderaan berat yang semakin berleluasa sangat berisiko menyebabkan kemalangan maut di atas jalanraya. Adakah Kementerian mempunyai perancangan untuk mengharamkan penggunaan tayar celup di pasaran.

28. PR-1541-L27996

Tuan Zahari bin Kechik [Jeli] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan pecahan permohonan yang telah diluluskan mengikut negeri bagi permohonan Inisiatif Bantuan Kerugian Harta Benda dan Tanaman (BKHT).

29. PR-1541-L28060

Dato' Sri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sejauh manakah kesediaan institusi kewangan untuk memikul tanggungjawab dengan membuat pembayaran balik terhadap kerugian akibat penipuan disebabkan oleh kesilapan dalam kawalan institusi perbankan dan apakah inisiatif yang disediakan sekiranya para pelanggan tidak berpuas hati dengan keputusan atau pampasan yang ditawarkan.

30. PR-1541-L28367

Dr. Haji Abd Ghani bin Ahmad [Jerlun] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan adakah Kementerian bercadang untuk mewujudkan polisi yang melibatkan penguatkuasaan iaitu audit berkala dan pemeriksaan mengejut di Pusat Jagaan Kanak-kanak atau di TASKA untuk memantau kejadian penderaan terhadap kanak-kanak.

31. PR-1541-L28203

Tuan Haji Yusuf bin Abd. Wahab [Tanjong Manis] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan status terkini perkhidmatan Aerotrain di KLIA yang digantung semenjak tahun 2023. Apakah kerja-kerja pemasangan set Aerotrain yang baharu akan siap sebelum mesyuarat-mesyuarat negara ASEAN di Kuala Lumpur pada tahun 2025 ini.

32. PR-1541-L28469

Tuan Mohd Nazri bin Abu Hassan [Merbok] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan :

- (a) jaminan Kerajaan bahawa penjualan saham ini tidak akan menjelaskan keselamatan dan kedaulatan negara memandangkan MAHB menguruskan lapangan terbang strategik Malaysia; dan
- (b) bagaimana Kementerian memastikan kawalan terhadap aset-aset penting seperti Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA) tidak tergugat oleh kepentingan luar.

33. PR-1541-L27961

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan kesediaan Kerajaan untuk menyemak semula kadar cukai korporat Malaysia yang jauh lebih tinggi berbanding negara-negara ASEAN lain dan sejauh manakah dengan tambahan pengenalan cukai dividen 2 peratus berupaya menjadikan Malaysia sebagai destinasi tumpuan para pelabur asing.

34. PR-1541-L28103

Dato' Verdon bin Bahanda [Kudat] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan jumlah hasil yang dikutip oleh Kerajaan Persekutuan daripada Sabah pada tahun 2024 dan berapa kutipan yang dibuat daripada syarikat-syarikat besar yang beroperasi di Sabah tetapi tidak membayar cukai melalui LHDN di Sabah seperti Petronas, IOI Plantation, Wilmar Plantation dan lain-lain.

35. PR-1541-L28548

Tuan Tan Kar Hing [Gopeng] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan sama ada Kementerian bercadang bagi mewujudkan kerangka tanggungjawab bersama pemilik akaun (pemilik rumah) dan penyewa bagi mengelakkan mereka sentiasa dijadikan mangsa yang menanggung hutang jutaan ringgit akibat aktiviti bitcoin dan penipuan oleh penyewa.

36. PR-1541-L27826

Dato' Haji Abdul Khalib bin Abdullah [Rompin] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan langkah-langkah untuk mencapai sasaran mengurangkan air tidak berhasil (NRW) kebangsaan kepada 28.8% menjelang 2030 berbanding 34.6% ketika ini mengambil kira kerugian yang ditanggung akibat masalah NRW.

37. PR-1541-L28011

Tuan Chow Kon Yeow [Batu Kawan] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan perincian bagaimana Kementerian dapat memanfaatkan hasil pengkomersialan penyelidikan institusi pendidikan tinggi (IPT) untuk kemaslahatan rakyat. Nyatakan juga manfaat hasil kerjasama dengan pihak industri dalam aspek pembangunan modal insan.

38. PR-1541-L28123

Datuk Jonathan Yasin [Ranau] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan Kerajaan telah memberikan peruntukan pembangunan sejumlah RM6.7 bilion kepada Sabah melalui Belanjawan 2025. Daripada RM6.7 bilion ini berapa jumlah sebenar yang diserahkan kepada Kerajaan Negeri Sabah dan jumlah itu berapa peratus dari keseluruhan hasil minyak/cukai yang dikutip Kerajaan Persekutuan dari Sabah.

39. PR-1541-L28602

Dato' Seri Hamzah bin Zainudin [Larut] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sehingga Januari 2025, berapa jumlah bayaran subsidi diesel menerusi sistem Fleet Card yang telah diluluskan dan berapa lagi jumlah tunggakan kepada permohonan yang belum dilunaskan.

40. PR-1541-L28051

Ir. Ts. Zahir bin Hassan [Wangsa Maju] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan :

- (a) kesan kenaikan sekali ganda yang melibatkan rawatan dan perkhidmatan di PPUM ke atas institusi kesihatan lain di seluruh negara; dan
- (b) perancangan untuk menggunakan wang caruman KWSP untuk menyertai perlindungan insurans kesihatan terhadap pencarum.

41. PR-1541-L28287

Dato' Seri Ir. Dr. Ahmad Samsuri Bin Mokhtar [Kemaman] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sejauh manakah hasrat Kerajaan untuk menyemak kembali formula dalam menentukan kadar pemberian Kerajaan Persekutuan kepada Kerajaan Negeri melalui geran-geran yang diperuntukkan oleh Perlembagaan Persekutuan agar lebih telus, seimbang dan berupaya merapatkan jurang antara negeri selari dengan usaha mereformasi institusi.

42. PR-1541-L28872

Tuan Lee Chean Chung [Petaling Jaya] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan status Malaysia dalam kerjasama BRICS dan adakah Malaysia sebagai pengerusi ASEAN tahun ini memberi sebarang impak kepada kerjasama ini.

43. PR-1541-L27895

Dato' Hajah Mumtaz binti Md Nawi [Tumpat] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan sebab projek penyelesaian banjir di Tumpat ditangguhkan dan masih lagi terbantut di Fasa 1 sehingga rakyat tempatan merayu supaya KESBAN itu dihancurkan kerana kesan banjir lebih teruk selepas adanya.

44. PR-1541-L28801

Tuan Chow Yu Hui [Raub] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan :

- (a) apakah bahan-bahan penerbitan yang dirampas atau diwartakan Perintah Larangan di bawah Akta Mesin Cetak dan Penerbitan 1984 dari tahun 2021-2024; dan
- (b) huraiakan garis panduan dan definisi "ancaman atau kemudaran" untuk merampas atau mewartakan Perintah Larangan terhadap sesuatu bahan penerbitan.

45. PR-1541-L28024

Tuan Zulkifli bin Ismail [Jasin] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan tindakan dan langkah pencegahan yang diambil bagi mengatasi budaya hedonisme di IPTA dan IPTS antaranya melalui pengajuran konsert-konsert yang diadakan di dalam kampus.

46. PR-1541-L28857

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan mengapa Kerajaan tidak memansuhkan Akta Hasutan 1948 memandangkan ia mengongkong kebebasan bersuara dan sudah terdapat undang-undang yang mencegah fitnah dan ketenteraman awam.

47. PR-1541-L28354

Tuan Ahmad Fadhli bin Shaari [Pasir Mas] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan status pembinaan struktur alur limpah (*spillway*) di bawah projek PLTB Sungai Golok yang bertujuan untuk mengurangkan kedalaman banjir dan tempoh banjir genang.

48. PR-1541-L28126

Tuan Azli bin Yusof [Shah Alam] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan jaminan dan strategi Kementerian menangani isu kemasukan pelajar ke Institut Pengajian Tinggi Awam (IPTA) melalui saluran terbuka atau saluran komersil agar tidak menafikan hak pelajar-pelajar yang layak termasuk daripada kumpulan B40, M40 dan juga T20.

49. PR-1541-L28576

Datuk Ali anak Biju [Saratok] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan :

- (a) sejauh manakah kajian kebolehlaksanaan dijalankan berhubung cadangan projek Kereta Api Trans Borneo serta proses pelantikan perunding dan mod pembiayaan yang dicadangkan; dan
- (b) apakah perancangan terhadap perwujudan ASEAN Express untuk membuka laluan pengangkutan rel masa hadapan sebagai rangkaian pengangkutan alternatif.

50. PR-1541-L28900

Dato' Muhammad Bakhtiar bin Wan Chik [Balik Pulau] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan keberkesanan program Jom Kosong untuk memastikan perang terhadap gula berjaya.

51. PR-1541-L27853

Kapten Azahari bin Hasan [Padang Rengas] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan :

- (a) apakah langkah Kementerian untuk mengekang kenaikan harga barang keperluan asas seperti makanan, bahan api, dan ubat-ubatan; dan
- (b) adakah terdapat kawalan harga yang lebih ketat atau insentif kepada pengeluar untuk mengekalkan harga yang stabil.

52. PR-1541-L28347

Puan Rodziah binti Ismail [Ampang] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan sebarang rancangan mengalih fokus bagi projek transit rel bandar kepada bandar-bandar besar di Sabah dan Sarawak setelah Penang LRT, Johor Bahru Autonomous Rapid Transit (ART) dan Johor Bahru-Singapore Rapid Transit System siap, menggunakan model pembiayaan baharu termasuk Public-Private Partnerships (PPPs).

53. PR-1541-L27862

Datuk Haji Awang bin Hashim [Pendang] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan mekanisme keputusan penjualan aset strategik negara seperti saham MAHB dibuat dengan telus dengan mengambil kira pandangan semua pemegang taruh agar tidak berdasarkan keuntungan jangka pendek dan implikasi jangka panjang kepada ekonomi dan reputasi negara.

54. PR-1541-L28650

Tuan Kesavan A/L Subramaniam [Sungai Siput] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan usaha-usaha yang telah diambil oleh Kementerian dalam memastikan maklumat pemetaan utiliti bawah tanah diurus dengan cekap dan efisien bagi mengelakkan berlakunya kerugian akibat kerja-kerja pengorekan bagi tujuan pembangunan.

55. PR-1541-L28210

Tuan Shaharizukirnain bin Abd. Kadir [Setiu] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan perkembangan terkini mengenai kerangka dasar National Action Plan (NAP) yang memfokuskan kepada pengurangan pelepasan gas rumah hijau (GHG) dari kapal dan pelabuhan sejajar dengan aspirasi negara untuk memelihara dan meningkatkan ekonomi hijau sektor maritim.

56. PR-1541-L28077

Datuk Jonathan Yasin [Ranau] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan langkah-langkah, program-program dan aktiviti pembangunan wanita yang telah dilaksanakan atau yang sedang dirancang untuk dilaksanakan oleh pihak Kementerian untuk meningkatkan pengetahuan, kemahiran, profesionalisme dan kewangan para wanita di daerah Ranau khususnya dan Sabah amnya serta berapa ramai yang telah berjaya.

57. PR-1541-L27683

Tuan Wan Razali bin Wan Nor [Kuantan] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan tindakan penguatkuasaan di perairan negara dalam usaha mengekang kes pencerobohan di sempadan perairan negara sama ada melibatkan bot nelayan asing atau kapal tentera negara asing.

58. PR-1541-L28466

Tuan Jimmy Puah Wee Tse [Tebrau] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan pada tahun 2024, Kementerian mula mengeksport tenaga mampan ke Singapura. Nyatakan jumlah tenaga mampan yang berjaya dihasilkan dan adakah Malaysia mempunyai lebihan sehingga mampu mengeksport tenaga tersebut ke luar negara. Tidakkah ianya bercanggah dengan sasaran sifar karbon menjelang 2050 di bawah NETR.

59. PR-1541-L27939

Komander Nordin bin Ahmad Ismail TLDM (Bersara) [Lumut] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan adakah perancangan sebuah Institut Pengajian Tinggi Awam (IPTA) akan dibina di kawasan Parlimen Lumut.

60. PR-1541-L28565

Dato' Seri Utama Haji Aminuddin bin Harun [Port Dickson] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah usaha yang diambil Kementerian dalam memastikan kadar caj logistik di Malaysia kekal kompetitif untuk menyokong pertumbuhan ekonomi negara dan adakah Kementerian bercadang untuk membangunkan lebih banyak hab logistik serantau di kawasan strategik pembangunan perindustrian baharu seperti di Negeri Sembilan.

61. PR-1541-L28399

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan jumlah dan butiran rakyat Malaysia yang telah ditangkap di negara-negara Asia sehingga kini. Senarai tersebut merangkumi negara di mana tangkapan berlaku, jenis kesalahan yang didakwa serta langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan Malaysia untuk membantu mereka.

62. PR-1541-L28033

Dato' Wira Dr. Ku Abd Rahman bin Ku Ismail [Kubang Pasu] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan :

- (a) status semasa mengenai dapatan Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan yang mengesahkan wujud cubaan pegawai-pegawai Jabatan Alam Sekitar melepaskan kontena-kontena mengandungi sisa elektronik (e-waste) di Westport, Pelabuhan Klang pada Mei 2024; dan
- (b) apakah langkah pencegahan yang diambil bagi memastikan kes ini tak berulang.

63. PR-1541-L(5)00304

Puan Wong Shu Qi [Kluang] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan jumlah pelajar antarabangsa yang menuntut di setiap Institusi Pendidikan Tinggi Awam (IPTA) dari tahun 2000 hingga 2024, mengikut negara asal dan program (diploma, sarjana muda, sarjana atau PhD). Adakah peningkatan pelajar antarabangsa memberi kesan terhadap nisbah pensyarah kepada pelajar.

[Pertanyaan di bawah PM 22(5)]

64. PR-1541-L28955

Tan Sri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah Kerajaan tetap akan meneruskan penjualan pegangan saham dalam Malaysia Airport Holdings Bhd (MAHB) kepada Global Infrastructure Partners (GIP) - BlackRock.

65. PR-1541-L28039

Datuk Seri Utama Ir. Hasni bin Mohammad [Simpang Renggam] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan apakah cabaran yang dihadapi dalam pelaksanaan strategi Pengurusan Sumber Air Bersepadu (IWRM) untuk memastikan keselamatan air dan penyesuaian terhadap impak perubahan iklim di Malaysia.

66. PR-1541-L28320

Tuan Haji Mohd Syahir bin Che Sulaiman [Bachok] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan jangkaan kesan positif dan negatif yang terhasil daripada perubahan dan pengenaan pelbagai cukai tidak langsung seperti yang diperuntukkan dalam Belanjawan 2025 terhadap kos sara hidup rakyat dan daya saing Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) di seluruh negara.

67. PR-1541-L29059

Tuan Prabakaran A/L M Parameswaran [Batu] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan berapa jumlah kemalangan jalan raya yang melibatkan pemandu mabuk dan penggunaan telefon bimbit di Malaysia pada tahun 2024 dan apakah tindakan penguatkuasaan yang telah diambil oleh pihak berkuasa.

68. PR-1541-L28220

Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein [Sembrong] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan perancangan Kementerian dalam meningkatkan insentif kepada individu untuk beralih kepada tenaga boleh baharu seperti pemasangan panel solar di kediaman atau premis perniagaan.

69. PR-1541-L28179

Tuan Haji Aminolhuda bin Hassan [Sri Gading] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan bilakah kamera AWAS akan mula dikuatkuasakan dan akta mana yang terlibat bagi kesalahan memandu yang melibatkan kamera AWAS.

70. PR-1541-L28306

Dato' Dr. Ahmad Yunus bin Hairi [Kuala Langat] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan statistik perkahwinan kanak-kanak di Malaysia untuk lima tahun terkini dan adakah Kerajaan bercadang untuk mengkaji semula ketetapan umur minimum perkahwinan dalam semua undang-undang sama ada sivil, syariah dan adat.

71. PR-1541-L28426

Tuan Haji Manndzri bin Haji Nasib [Tenggara] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan faedah yang diperoleh Kerajaan Malaysia mahupun Johor melalui Perjanjian Pembinaan Empangan Linggiu (Tahun 1990) daerah Kota Tinggi, dalam Parlimen Tenggara sepanjang pengoperasian empangan ini. Adakah perlu kepada kajian semula faedah perjanjian memandangkan wujud keperluan-keperluan penggunaan air yang berbeza bagi kedua buah negara kini.

72. PR-1541-L28285

Dato' Seri Ir. Dr. Ahmad Samsuri Bin Mokhtar [Kemaman] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan sejauh mana penilaian dibuat oleh Kementerian terhadap kajian dan penyelidikan di universiti seluruh negara dalam menjadikannya bukan sahaja sebagai suatu penemuan dan cabang ilmu baharu semata-mata, bahkan sesuatu berimpak tinggi serta menghasilkan produk yang boleh diaplifikasi.

73. PR-1541-L28233

Puan Rodiyah binti Sapiee [Batang Sadong] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan apakah trend, jumlah dan peratusan pelajar lepasan SPM yang tidak melanjutkan pengajian sejak tahun 2020 hingga kini. Berdasarkan data tersebut, apakah langkah-langkah yang telah, sedang, dan akan diambil oleh Kementerian untuk menggalakkan kumpulan ini mencebur ke dalam pekerjaan berkemahiran.

74. PR-1541-L27905

Dato' Azman bin Nasrudin [Padang Serai] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan data pengesahan graduan untuk tempoh 5 tahun terakhir bagi kursus-kursus seperti psikologi dan kaunseling, termasuk kadar pengangguran graduan dan ketidakpadanan pekerjaan (*job mismatch*), serta nyatakan kos yang telah dibelanjakan untuk program-program ini.

75. PR-1541-L28070

Tuan Ganabatirau A/L Veraman [Klang] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan :

- (a) jumlah tangkapan Pendatang Asing Tanpa Izin (PATI) di Klang pada tahun 2023-2024 jumlah daripada tangkapan tersebut yang telah dihantar pulang setakat ini; dan
- (b) apakah strategi pencegahan baharu yang akan dilaksanakan bagi mengurangkan keberadaan PATI di Bandaraya Klang pada tahun ini.

76. PR-1541-L28931

Tuan Hassan bin Saad [Baling] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan usaha Kerajaan untuk meminda Perlembagaan Persekutuan bagi memastikan pengagihan geran per kapita kepada negeri-negeri dilakukan dengan lebih adil dan saksama, terutama bagi negeri-negeri kurang maju seperti Kedah.

77. PR-1541-L29050

Puan Isnaraissah Munirah Majilis [Kota Belud] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan adakah agenda kritikal seperti tuntutan China ke atas Laut China Selatan dapat dibincangkan dan hak kedaulatan Sabah dapat ditegaskan sewaktu kepengerusian ASEAN-Malaysia yang akan diadakan tahun ini.

78. PR-1541-L28942

Datuk Haji Ahmad Amzad bin Mohamed @ Hashim [Kuala Terengganu] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan status terkini Tabung Amanah Konservasi Sumber Asli Nasional (NCTF) bagi memastikan pelan konservasi jangka panjang yang berkesan untuk menyokong pengurusan sumber asli di samping usaha memperluas Tabung Dana Amanah Kawasan Hijau ke seluruh negara.

79. PR-1541-L28968

Dato' Seri Amirudin bin Shari [Gombak] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan komposisi keseluruhan tenaga boleh diperbaharui di seluruh negara setakat ini. Apakah pencapaian terkini Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara dan adakah tenaga sumber nuklear dipertimbangkan sebagai salah satu opsyen baharu.

80. PR-1541-L28867

Ir. Ts. Haji Khairil Nizam bin Khirudin [Jerantut] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan jumlah diperoleh Kerajaan hasil bidaan nombor plat khas bagi tahun 2024 dan nyatakan secara terperinci ke manakah hasil penjualan bidaan itu digunakan.

81. PR-1541-L29131

Tuan Lim Lip Eng [Kepong] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sebab tiada tindakan Kerajaan terhadap pegawai kanan atau pengarah syarikat GLC yang meluluskan pelaburan dalam Syarikat FashionValet dan sebab tiada tindakan terhadap pegawai yang gagal memantau pelaburan tersebut. Apakah langkah baru Kerajaan untuk mengelakkan kecuaian seperti ini daripada berulang.

82. PR-1541-L27799

Tuan Haji Mohd Misbahul Munir bin Masduki [Parit Buntar] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan :

- (a) apakah Kementerian berhasrat menyelaras dan menyeragamkan semua jenis yuran yang dikenakan kepada pelajar-pelajar IPTA terutama yuran pengajian dan yuran asrama; dan
- (b) apakah KPT berhasrat mewajibkan agensi Kerajaan dan swasta yang menerima pelajar menjalani latihan industri membayar eluan kepada pelajar tersebut.

83. PR-1541-L28263

Tuan Tan Hong Pin [Bakri] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan statistik dengan terperinci sehingga peringkat mukim permintaan dan tawaran bekalan air terawat bagi 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 dan unjuran 2025, 2026, 2027, 2028, 2029 dan 2030:

- (a) bagaimana pusat data yang semakin pesat dibangunkan mempengaruhi taburan permintaan dan bekalan ini; dan
- (b) kebersediaan setiap negeri mengimbangi permintaan penggunaan domestik dan bukan domestik.

84. PR-1541-L28793

Tuan Haji Wan Hassan bin Mohd Ramli [Dungun] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan langkah pencegahan penyewaan kereta oleh warganegara kepada warga asing yang sebahagiannya digunakan untuk melakukan aktiviti *e-hailing* secara haram dan mengganggu mata pencarian penduduk tempatan yang melakukannya secara sah.

85. PR-1541-L29110

Datuk Seri Panglima Haji Mohd Shafie bin Haji Apdal [Semporna] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan statistik harga tiket penerbangan, jumlah aduan, kelewatan dan pembatalan penerbangan melibatkan laluan domestik oleh syarikat penerbangan Malaysia Airlines dan AirAsia bagi tempoh 2023 dan 2024.

86. PR-1541-L29008

Tuan Wan Ahmad Fayhsal bin Wan Ahmad Kamal [Machang] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah Kerajaan mengunjurkan prospek inflasi bagi tahun 2025 mengambil kira inflasi makanan dan minuman meningkat kepada 2.6% pada November 2024 berbanding 2.3% bulan sebelumnya dengan kumpulan makanan dan minuman menyumbang 29.8% daripada keseluruhan wajaran Indeks Harga Pengguna.

87. PR-1541-L28883

Tuan Khoo Poay Tiong [Kota Melaka] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan jumlah wang yang telah dijimatkan oleh Kerajaan sejak pengenalan subsidi diesel bersasar pada tahun lalu dan bagaimana penjimatan wang tersebut digunakan oleh Kerajaan untuk membantu rakyat.

88. PR-1541-L29181

Tuan Chong Chieng Jen [Stampin] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sebab lebih daripada 90% kontrak perkhidmatan kawalan keselamatan ke sekolah-sekolah di Sarawak untuk jangka masa dari 1 Januari 2025 ke 31 Disember 2027 (36 bulan) dianugerahkan kepada syarikat perkhidmatan sekuriti yang berpejabat bukan di Sarawak dan mengapa berlakunya peminggiran usahawan-usahawan industri perkhidmatan sekuriti di Sarawak.

89. PR-1541-L29152

Tuan Chong Zhemin [Kampar] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan kesan kemenangan Donald Trump sebagai presiden Amerika Syarikat ke atas nilai Ringgit dan ekonomi Malaysia.

90. PR-1541-L27592

Tuan Haji Onn bin Abu Bakar [Batu Pahat] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan status terkini pembinaan dan fungsi empangan bawah tanah (*underground dam*) di Langkawi memandangkan pembinaan empangan bawah tanah di Jepun kebanyakannya digunakan untuk pertanian dan bukan sebagai sumber air minuman.

91. PR-1541-L28682

Tuan Wong Chen [Subang] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan :

- (a) rasional kenaikan tarif di Kulim Hi-Tech Park berkuat kuasa 1 Januari 2025; dan
- (b) adakah Kerajaan dan Suruhanjaya Tenaga akan mengkaji serta mempertimbangkan semula kadar tarif baharu tersebut.

92. PR-1541-L29146

Tuan Pang Hok Liong [Labis] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sebagai Pengurus ASEAN, adakah Malaysia akan mengetuai ASEAN ke arah *de-dollarisation* USD jika tidak, kenapa tidak.

PADA PERMULAAN URUSAN MESYUARAT
MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG KERAJAAN
UNTUK BACAAN KALI YANG PERTAMA

1. **Menteri Perpaduan Negara**

- * Rang Undang-Undang Kumpulan Wang Yayasan Tunku Abdul Rahman (Pindaan) 2025.

---

* Menandakan bahawa Rang Undang-undang ini akan dibawa pada semua peringkat di mesyuarat ini.

ATURAN URUSAN MESYUARAT DAN USUL-USUL

1. **Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar]** akan mencadangkan :

“Bahawa suatu ucapan yang tidak sepertinya dipersembahkan kepada Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, demikian bunyinya :

“Ampun Tuanku,

Patik, Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan Rakyat Malaysia di dalam Persidangan Parlimen, memohon ampun mempersembahkan suatu ucapan yang ikhlas daripada Majlis Dewan Rakyat mengucapkan berbanyak-banyak syukur dan menjunjung kasih Titah Ucapan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong semasa membuka Penggal Keempat, Parlimen Yang Kelima Belas.””

Menyambung semula perbahasan atas masalah (19 Februari 2025)

2. (D.R.62/2024) Rang Undang-Undang BERNAMA (Pindaan) **Bacaan Kali Yang Kedua**

[Menteri Komunikasi]
3. (D.R.63/2024) Rang Undang-Undang Majlis Media Malaysia “

[Menteri Komunikasi]
4. (D.R.19/2024) Rang Undang-Undang Mufti (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 2024. “

[Perdana Menteri]
5. (D.R.47/2024) Rang Undang-Undang Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (Pindaan) 2024 - **Menyambung semula perbahasan atas masalah “Bahawa Rang Undang-Undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang,” (10 Disember 2024)**

[Menteri Komunikasi]

6. PR-1541-U(27)369

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat menggesa Kerajaan untuk merangka dan membentangkan sebuah perancangan jangka masa panjang untuk 30 tahun ke hadapan dalam mencorak masa depan dan hala tuju negara di mana setiap Rancangan Malaysia 10 tahun, lima tahun dan belanjawan negara akan diselaraskan berpandukan perancangan tersebut.

Walaupun terdapat dasar sedia ada, tetapi perancangan ini tidak cukup kukuh untuk merancang secara holistik dan menyelesaikan '*complexity*' kerana tempoh adalah singkat dan sederhana. Kerajaan boleh mencontohi negara serantau dengan menyelaraskan rancangan 5 tahun dengan strategi jangka panjang, di mana setiap pelan dan dasar harus selari dengan visi jangka panjang.

Penjajaran strategik ini akan meningkatkan daya tahan negara dan meletakkan Malaysia sebagai pemain berdaya saing di peringkat global. Setiap RMK seharusnya berfungsi sebagai batu loncatan untuk mencapai wawasan keseluruhan, membolehkan peruntukan sumber yang lebih berkesan dan responsif kepada cabaran yang muncul."

[Menteri Ekonomi]

7. PR-1541-U(27)370

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat menggesa Kerajaan untuk menubuhkan jawatankuasa khas yang terdiri daripada pelbagai Kementerian untuk mengkaji mekanisme memastikan kemampunan sistem penjagaan kesihatan dalam negara.

Perkhidmatan kesihatan awam, yang sudah mengalami tekanan seperti peningkatan permintaan, had kewangan dan ketidaksamaan dalam akses kepada penjagaan. Jawatankuasa khas merentas Kementerian berperanan menangani kebimbangan ini dan meneroka mekanisme pembiayaan yang inovatif dan inklusif.

Dengan mengutamakan kemampunan penjagaan kesihatan, kita boleh memastikan penjagaan kesihatan yang berkualiti kekal dapat diakses oleh semua rakyat, tanpa mengira status kewangan mereka, di samping mengurangkan beban kewangan kepada Kerajaan."

[Menteri Kesihatan]

8. PR-1541-U(27)371

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat menggesa Kerajaan untuk mengorientasikan semula dasar penyelidikan dan pembangunan (R&D) untuk memupuk inovasi yang lebih besar dalam syarikat dengan meningkatkan kerjasama dengan universiti.

Dengan mewujudkan hubungan yang lebih kukuh antara penyelidikan akademik dan industri, matlamatnya adalah untuk memacu lebih banyak inovasi yang dikomersialkan yang boleh bersaing di peringkat global.

Pada masa yang sama, Kerajaan perlu meningkatkan fungsi institusi penyelidikan Kerajaan dengan memudahkan pemindahan teknologi global dan membantu syarikat tempatan memanfaatkan teknologi termaju.

Dengan menyediakan akses kepada sumber teknologi sedia ada, Kerajaan membolehkan syarikat memanfaatkan inovasi ini untuk pembangunan produk dan pertumbuhan perniagaan, akhirnya meningkatkan kelebihan daya saing Malaysia dalam pasaran global."

[Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi]

9. PR-1541-U(27)372

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat menggesa Kerajaan untuk membentangkan kertas putih strategi jangka pendek, sederhana dan panjang bagi menguatkuasakan peraturan yang lebih ketat mengenai penyelenggaraan kenderaan dan keselamatan muatan, meningkatkan pemeriksaan, dan mengenakan penalti yang lebih tinggi bagi pelanggaran peraturan jalan raya.

Statistik menunjukkan 825 kenderaan berat terlibat dalam kemalangan maut dalam tempoh sepuluh bulan pertama tahun ini, menyumbang kepada sebahagian besar daripada 17,905 kemalangan maut.

Latihan tetap untuk pemandu kenderaan berat, ditambah dengan keperluan pelesenan yang dipertingkatkan, akan memastikan amalan keselamatan jalan raya yang lebih baik. Pelaburan dalam infrastruktur dan teknologi jalan raya, seperti sistem keselamatan dalam trak, juga penting untuk meminimumkan risiko. Kempen kesedaran awam dan pengumpulan data yang lebih baik boleh menyasarkan lagi tempoh berisiko tinggi, seperti musim perayaan, untuk mencegah kemalangan dan meningkatkan keselamatan jalan raya secara keseluruhan."

[Menteri Pengangkutan]

10. PR-1541-U(27)384

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mewujudkan pusat benih padi khusus di kawasan utara khasnya di Arau, Perlis bagi membekalkan benih-benih padi yang bermutu tinggi dan membolehkan penyelidikan yang agresif dibuat bagi menghasilkan benih padi baru di samping menyelesaikan masalah ketidakcukupan benih padi di pasaran. Pusat Benih Padi adalah penting untuk mengumpul benih padi yang lebih berdaya komersial, lebih berdaya tahan iklim (*climate resistant*) dan sesuai dengan cuaca di kawasan utara Semenanjung Malaysia.

Pusat ini juga boleh berperanan menjalankan kajian di peringkat serantau dan melibatkan penyelidik daripada negara-negara jiran seperti Thailand, Indonesia dan Myanmar yang mempunyai tanaman baka padi yang berdaya komersial tinggi. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

11. PR-1541-U(27)385

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengambil langkah proaktif dalam menangani kes penderaan kanak-kanak yang berlarutan dan sehingga kini belum ada penyelesaian tuntas. Statistik Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat menunjukkan sehingga November 2023, kira-kira 1,069 kes penderaan kanak-kanak dilaporkan yang disebabkan oleh kecuaian ibu bapa dan penjaga.

Kanak-kanak adalah masa depan negara. Usaha menangani isu pengabaian dan penderaan kanak-kanak yang dilihat membimbangkan perlu ditangani secara menyeluruh dan membabitkan pelbagai pihak.

Lantaran itu, pihak Kerajaan wajar menangani lantas menghentikan kitaran dera ini dengan target ‘Dera Sifar’ menerusi langkah-langkah proaktif seperti mewajibkan kursus penjagaan anak, mewujudkan sistem pemantauan berkala serta meneliti semula undang-undang serta garis panduan yang berkaitan. Perkhidmatan dalam hal membabitkan perlindungan, pemulihan dan pemeliharaan kanak-kanak perlu diperkuuh dan direalisasikan. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera.”

[Menteri Dalam Negeri]

12. PR-1541-U(27)386

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menubuhkan badan siasatan bebas bagi mengenal pasti secara terperinci punca utama yang menyebabkan kekurangan bekalan makanan asas seperti beras tempatan, ayam dan telur ayam di pasaran.

Perancangan penyelesaian jangka pendek, jangka panjang yang komprehensif serta penguatkuasaan yang lebih 'keras' terhadap golongan kartel orang tengah antara faktor pengukuhan daya pengeluaran bekalan makanan. Rakyat baik dari kalangan pengguna maupun pengusaha restoran kecil masih mengeluh dengan permasalahan ini yang menyebabkan kenaikan harga bekalan makanan.

Kerajaan tidak seharusnya melepaskan tanggungjawab menjaga keterjaminan bekalan makanan kepada pengguna sebagai *end user* maupun menyarankan penyelesaian jalan mudah seperti menambah import makanan tetapi perlu mencari penyelesaian sepanjang rangkaian jaringan bekalan bahan makanan mentah bagi memastikan keterjaminan makanan (*food security*). Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

13. PR-1541-U(27)387

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji semula peruntukan khas yang boleh diberikan kepada pekebun kecil, penternak dan nelayan yang terjejas akibat situasi iklim yang tidak menentu serta kenaikan harga barang. Kerosakan tanaman dan kematian ternakan sering kali mendatangkan kerugian besar hingga jutaan ringgit setiap kali berlaku bencana alam.

Dengan situasi semasa ekonomi negara yang tidak stabil juga secara tidak langsung akan memberi tekanan kepada kos sara hidup pekebun kecil, penternak dan nelayan yang kebanyakannya bergantung harap kepada sumber pendapatan tersebut sahaja. Maka pemberian peruntukan khas ini dapat menambah baik kehidupan mereka. Memohon pihak kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

14. PR-1541-U(27)388

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya menyegerakan pembinaan dan baik pulih tembok sempadan Malaysia-Thailand supaya merangkumi keseluruhan perbatasan dari Perlis hingga Kelantan dan menyediakan suatu pelan tindakan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand. Sempadan Malaysia-Thailand adalah sepanjang kira-kira 656km namun hanya 111 km sahaja yang berpagar. Sebahagian tembok sempadan antara Malaysia dan Thailand di sepanjang Laluan Keselamatan dan Pembangunan (KESBAN) dilihat sudah usang manakala peralatan kamera litar tertutup (CCTV) dan alat pengimbas perlu ditambah, dibaik pulih dan dinaik taraf dengan teknologi terkini seperti penggunaan dron.

Beberapa insiden pada masa lalu seperti kes tembakan ke atas pasukan keselamatan negara dan bermaharajalelanya sindiket pemerdagangan manusia seperti yang berlaku di insiden Wang Kelian serta penyeludupan barang termasuk dadah dan senjata menunjukkan betapa kritikalnya keperluan untuk meningkatkan tahap keselamatan di perbatasan.

Kerajaan Malaysia sebelum ini telah memberikan komitmen untuk membina tembok sempadan tersebut tetapi sehingga terkini masih tiada pelan pembangunan komprehensif dan terperinci yang diumumkan.

Mohon pihak Kerajaan memandang serius perkara ini dengan menyegerakan pembangunan tembok sempadan Malaysia-Thailand secara menyeluruh dan memastikan suatu pelan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand agar benar-benar berkesan menjamin keselamatan perbatasan negara. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Perdana Menteri]

15. PR-1541-U(27)389

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya agihan peruntukan pembangunan dan pelaksanaan projek pembangunan di peringkat negeri diberikan mengikut keutamaan dan keperluan Kerajaan Negeri. Berdasarkan pelan RMKe-12, enam negeri kurang membangun akan terus diberi keutamaan dengan agihan sekurang-kurangnya 50% daripada keseluruhan peruntukan Perbelanjaan Pembangunan Asas Persekutuan.

Namun begitu, terdapat beberapa projek yang diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan tidak mengambil kira cadangan dan hasrat Kerajaan negeri khususnya di Perlis untuk mempelbagaikan fungsi sesuatu projek sedangkan Kerajaan negeri mempunyai dasar serta hala tuju yang telah mengambil kira pelbagai keperluan dan kehendak semasa serta pada masa hadapan. Misalnya, Projek Lencongan Banjir Barat Timah Tasoh yang telah dilaksanakan pada tahun 2015, di mana dalam pembinaan terowong banjir terdapat skop pembinaan pada item pencahayaan di dalam terowong berjumlah RM300 ribu.

Namun, skop berkenaan telah dikeluarkan atas alasan penjimatan. JPS Perlis selaku pelaksana projek telah membangkitkan perkara ini supaya dikekalkan atas faktor keselamatan dan memudahkan kerja pemantauan serta penyelenggaraan di dalam terowong di masa hadapan. Akan tetapi, ianya masih tetap dikeluarkan daripada skop asal projek. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Ekonomi]

16. PR-1541-U(27)390

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji dan merancang satu inisiatif khas bagi memastikan setiap rakyat dan keluarga Malaysia terutamanya dari golongan B40 dan M40 mampu memiliki kediaman pertama dengan menyediakan rumah mampu milik berharga RM200,000 dan ke bawah baik di luar dan di dalam bandar. Kerajaan tidak boleh hanya memperkenalkan inisiatif yang hanya sekadar *rebranding* daripada Kerajaan sebelum ini kerana perubahan yang besar perlu dilakukan bagi mendepani kenaikan kos pembinaan disebabkan kenaikan harga barang binaan.

Dasar Perumahan Negara (2018-2025) sendiri memperakui bahawa isu kemampuan memiliki rumah semakin ketara di kalangan rakyat dan impak kenaikan harga rumah yang mendadak turut dirasai golongan M40 selain B40. Inisiatif khas untuk menyediakan kemudahan rumah pertama pada harga di bawah RM200,000 dan ke bawah ini hendaklah dijadikan salah satu sasaran kajian semula Dasar Perumahan Negara dan memerlukan input dari pelbagai agensi dan Kementerian serta pihak bukan Kerajaan dan bukan dari satu Kementerian sahaja.

Isu kemampuan memiliki rumah pertama jika tidak ditangani akan mewujudkan generasi rakyat yang sentiasa menyewa tanpa mendapat peluang memiliki perumahan sendiri. Golongan generasi ini juga akan terus menjadi mangsa kepada harga hartanah yang melambung akibat spekulasi hartanah dan tanpa kawalan harga sehingga menjadikan harga di luar kemampuan sebenar golongan M40 dan B40. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

17. PR-1541-U(27)391

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan bersikap adil dalam mengamalkan kebebasan media di Malaysia. Kerajaan tidak seharusnya menjadikan Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) sebagai alat politik untuk menyekat mana-mana isi kandungan media yang tidak 'pro' Kerajaan atau tidak sependapat dengan Kerajaan. YAB Perdana Menteri yang memerintah Kerajaan pada masa ini telah berikrar dalam manifestonya untuk memastikan hak kebebasan bersuara dan melindungi kebebasan media.

Namun, keadaan sebaliknya berlaku selepas beberapa bulan beliau membentuk Kerajaan. Lebih mendukacitakan, kebebasan media yang diwar-warkan Kerajaan hanyalah terhad kepada 'pro' Kerajaan sahaja, manakala parti pembangkang secara halus dikenakan sekatan kepada akses media. Mana-mana media rasmi Kerajaan mahupun swasta tidak diberi kebenaran untuk menyiaran berita mengenai parti pembangkang mahupun pihak yang menentang Kerajaan.

Oleh hal demikian, Kerajaan digesa supaya berlaku adil dalam menyalurkan maklumat kepada rakyat. Tindakan ini adalah penting untuk memastikan hak kebebasan media tidak dicabul sewenang-wenangnya oleh pihak-pihak tertentu. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Komunikasi]

18. PR-1541-U(27)392

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan mengkaji semula kawasan masuk dan keluar sempadan Malaysia-Thailand di Wang Kelian, Perlis. Sebelum ini, penduduk kedua-dua negara boleh menikmati kemudahan bergerak sehingga dua kilometer tanpa menggunakan pasport atau pas sempadan pada hari minggu.

Kuatkuasa itu pernah dibuat bermula tahun 1993 hingga 2015. Akan tetapi, penarikan semula kemudahan kebebasan bergerak ini telah dibuat pada tahun 2015 kerana penemuan rangka manusia mangsa sindiket pemerdagangan manusia yang dipercayai etnik Rohingya.

Susulan itu, Wang Kelian menjadi pekan mati hingga kini. Kerajaan Negeri Perlis cuba membangunkan semula kawasan pelancongan di Wang Kelian, namun ianya tidak semeriah dahulu.

Justeru itu, Kerajaan diharapkan dapat mengkaji dan mempertimbangkan semula untuk memberi kemudahan bergerak di antara kedua-dua negara seperti sebelum ini. Dengan

kemudahan tersebut, ianya akan dapat menjana semula perkembangan ekonomi khususnya buat penduduk tempatan yang sebelum ini amat rancak sebelum ditutup sepenuhnya pada tahun 2015. Semasa adanya '*Free Flow*' ini, Wang Kelian merupakan satu destinasi pelancongan yang amat meriah dan telah memberi ruang kepada peniaga-peniaga kecil di Perlis dan juga Selatan Thailand menambahkan pendapatan mereka. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Dalam Negeri]

19. PR-1541-U(27)393

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengkaji semula dasar sedia ada yang berkaitan Warisan Arkeologi Negara dan merangka satu pelan tindakan khusus bagi memartabatkan Warisan Arkeologi Negara yang ditemukan. Penemuan-penemuan arkeologi seperti artifak tembikar, seramik, lukisan purba, rangka manusia purba dan lain-lain artifak amat penting untuk dihayati dan dipelajari kerana data yang dihasilkan dapat membantu merungkai persoalan-persoalan tentang perkembangan hidup dan tamadun manusia silam.

Malahan, ia juga boleh dijadikan sebagai salah satu sumber rujukan pensejarahan negara yang utama. Akan tetapi masih banyak lagi tapak-tapak penemuan arkeologi yang ditemukan tidak dikaji sepenuhnya kerana beberapa faktor terutamanyakekangan kewangan hingga menyebabkan kebanyakannya tapak tersebut ditinggalkan tanpa sebarang kajian menyeluruh mahupun pemeliharaan khusus.

Oleh yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) wajar mengkaji dan merangka satu pelan tindakan bagi memartabatkan Warisan Arkeologi Negara yang ditemukan supaya tapak-tapak arkeologi tersebut dapat dijadikan sebagai subjek kebanggaan dan identiti negara yang berbilang kaum dan agama yang boleh dihayati dan diambil iktibar.

MOTAC amnya boleh mengambil contoh kerangka tindakan daripada negara lain seperti China, Korea, Jepun dan Turki tentang kaedah-kaedah kajian, pemeliharaan dan pemuliharaan yang telah mereka berjaya lakukan melalui kerjasama strategik antara negara.

Hal ini juga sekaligus akan dapat menangani isu kemerosotan minat generasi muda terhadap Sejarah kerana generasi ini dilihat lebih cenderung untuk mengikuti perkembangan teknologi digital dan hiburan. Pembentukan generasi muda yang bakal menjadi pemimpin negara amat penting melalui pendekatan sejarah ini agar semangat kenegaraan atau cinta akan negara itu dapat dipupuk sebaiknya. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya]

20. PR-1541-U(27)394

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menyegerakan kelulusan dan penyaluran peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan terutamanya melibatkan penurapan tar di jalan-jalan yang menghubungkan laluan ke perkampungan Orang Asli dan memperbanyakkan pemasangan lampu jalan di Nenggiri, Kelantan.

Dalam Pilihan Raya Kecil (PRK) Dun Nenggiri baru-baru ini, pihak Kerajaan telah mengetahui bahawa kawasan tersebut memerlukan peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan yang menyeluruh khususnya di kawasan perkampungan Orang Asli seperti Pos Gob, Pos Tohoi, Pos Simpor dan Pos Pasik.

Oleh yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) wajar mengambil perhatian dan tindakan segera terhadap kekurangan infrastruktur dan kemudahan di kawasan perkampungan Orang Asli di Nenggiri Kelantan kerana mereka juga adalah sebahagian daripada rakyat negara ini yang mempunyai hak untuk menikmati segala kemudahan yang disediakan kerajaan. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Kemajuan Desa dan Wilayah]

21. PR-1541-U(27)395

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran royalti petroleum kepada negeri Terengganu dan Kelantan sebagai komitmen dalam memastikan pengagihan hasil petroleum yang adil dan saksama.

Tuntutan ini adalah selaras dengan hak rakyat dan negeri sebagaimana termaktub dalam Akta Kemajuan Petroleum 1974. Kedudukan pelantar minyak juga bersetentang dengan kawasan perairan negeri Terengganu dan Kelantan. Prinsip Federalisme perlu dihormati dan dipatuhi Kerajaan Persekutuan dengan menunaikan hak yang dituntut oleh rakyat di kedua-dua negeri tersebut. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Kewangan]

22. PR-1541-U(27)396

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran Wang Ehsan kepada negeri-negeri di bawah pentadbiran Pembangkang. Pembangunan seimbang antara wilayah amat penting agar rakyat menikmati kemudahan infrastruktur dan kemudahan yang setara. Bantuan Wang Ehsan ini akan dapat membantu negeri-negeri tersebut melaksanakan agenda pembangunan dan kesejahteraan rakyat amnya. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Perdana Menteri]

23. PR-1541-U(27)397

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan Persekutuan memberikan sepenuh perhatian kepada Beting Patinggi Ali, yang juga dikenali sebagai Luconia Shoals, terletak di perairan Sarawak dan merupakan sebahagian daripada Zon Ekonomi Eksklusif (EEZ) Malaysia. Isu pencerobohan oleh kapal dan pesawat asing, terutamanya dari China telah menjadi persoalan rakyat memandangkan ia berkaitan dengan kedaulatan negara dan kepentingan awam. Sejak tahun 2013, Malaysia telah melaporkan pencerobohan berulang oleh kapal Pengawal Pantai China (CCG) di kawasan ini. Tuntutan China terhadap Beting Patinggi Ali dianggap tidak berasas kerana lokasi geografi kawasan tersebut yang lebih dekat dengan pantai Malaysia (84 nautica miles dari Miri) berbanding dengan tanah besar China (sekitar 1000 nautica miles).

Walaupun Malaysia menganggap Beting Patinggi Ali sebagai miliknya, Kerajaan masih berpendirian terdapat tuntutan bertindih dengan China. China menuntut sebagian besar wilayah di Laut China Selatan berdasarkan garis sembilan dash yang mereka tetapkan, yang telah ditolak oleh Mahkamah Permahan Tetap (PCA) pada tahun 2016. Keputusan PCA ini memberikan Malaysia posisi yang lebih kuat untuk menegaskan haknya di kawasan tersebut.

Untuk memastikan kedaulatan ke atas Beting Patinggi Ali, Malaysia perlu meningkatkan lagi kehadiran aset ketenteraan di kawasan tersebut bagi mengukuhkan tuntutan negara terhadap pulau tersebut dan mempergiatkan keberadaan Malaysia di pulau berkenaan. Mohon kerajaan untuk lebih tegas dalam pendiriannya di mana isu Beting Patinggi Ali adalah hak mutlak Malaysia seperti mana termaktub dalam Konvensi Bangsa-Bangsa Bersatu tentang Hukum Laut (UNCLOS) dan bukannya tuntutan bertindih dengan mana-mana negara asing. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Pertahanan]

24. PR-1541-U(27)398

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan Persekutuan memberikan hak royalti kepada negeri Kelantan yang tidak dibayar oleh Kerajaan Persekutuan sering kali menjadi perdebatan hangat, terutamanya berkaitan dengan alasan "lebih 3 batu nautika". Kelantan, sebagai salah satu negeri pengeluar minyak di Malaysia, telah lama menuntut hak royalti minyak yang sepatutnya diterima. Namun, Kerajaan Persekutuan berpendapat bahawa Kelantan tidak layak menerima royalti tersebut kerana kedudukan telaga minyak yang terletak lebih dari tiga batu nautika dari pesisir pantai negeri tersebut.

Kerajaan Persekutuan perlu menyemak atau meminda kembali istilah "tiga batu nautika" yang tidak pernah dinyatakan dalam perjanjian asal dengan Petronas. Berpendapat bahawa Akta 144 tidak menetapkan jarak tertentu untuk hak milik telaga minyak. Tambahan lagi, Telaga minyak yang dimiliki Kelantan terletak kira-kira 80 batu nautika dari pesisir pantai, dan terdapat dakwaan bahawa telaga-telaga ini berada dalam kawasan yang dipertikaikan antara Kelantan dan Terengganu. Ini menimbulkan persoalan mengenai keadilan dan keseragaman dalam pembayaran royalti, terutama apabila negeri-negeri lain seperti Terengganu menerima royalti walaupun mereka juga terletak jauh dari pantai.

Dicadangkan penubuhan jawatankuasa bebas yang terdiri daripada wakil Kerajaan negeri, Kerajaan Persekutuan dan pakar undang-undang untuk meneliti semula perjanjian royalti dan isu-isu berkaitan. Ini dapat memastikan bahawa semua pihak terlibat dalam proses perbincangan yang adil dan terbuka serta mencari penyelesaian yang memuaskan kedua-dua belah pihak. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Kewangan]

25. PR-1541-U(27)399

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan Persekutuan untuk mempertimbangkan pembinaan jalan sempadan antara Malaysia dan Indonesia, khususnya di kawasan Sabah dan Kalimantan ini adalah penting untuk pelbagai aspek yang melibatkan ekonomi, keselamatan, dan pembangunan infrastruktur yang akan memulangkan hasil lumayan kepada Malaysia. Didapati bahawa jalan sempadan Malaysia – Indonesia ini akan meningkatkan kebolehcapaian antara kedua-dua negara, memudahkan pergerakan barang dan perkhidmatan. Ini akan merangsang aktiviti ekonomi di kawasan sempadan seperti Kalabakan dan Serudong, serta meningkatkan peluang perniagaan bagi penduduk tempatan.

Diingatkan, dengan pemindahan ibu negara Indonesia ke Kalimantan Timur (Nusantara), terdapat potensi besar untuk pertumbuhan ekonomi di kawasan sempadan. Pembinaan jalan akan membolehkan Sabah memanfaatkan perkembangan ini dengan lebih baik, termasuk dalam sektor pelancongan dan perdagangan rentas sempadan. Jalan sempadan ini dapat menghubungkan kampung-kampung pedalaman dengan bandar-bandar utama, memudahkan akses kepada pendidikan, kesihatan, dan peluang pekerjaan bagi penduduk di kawasan terpencil.

Pembinaan jalan sempadan Malaysia – Indonesia juga berpotensi memperkuatkan hubungan sosial dan budaya antara masyarakat di kedua-dua negara. Ini termasuk pertukaran budaya melalui pelbagai aktiviti sosial dan ekonomi yang dapat dijalankan lebih mudah dengan adanya infrastruktur yang baik. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Perdana Menteri]

26. PR-1541-U(27)376

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk segera memperbaharui dasar insentif kenderaan diesel komersial menerusi penetapan piawaian Euro 5 sebagai keperluan minimum menjelang tahun 2026 bagi menggalakkan peralihan yang lebih pantas terhadap penggunaan teknologi rendah emisi dan secara tidak langsung menyumbang sebagai penyelesaian jangka panjang dalam menjaga kualiti udara negara.

Pada ketika ini, negara-negara jiran telah mula mengorak langkah lebih ke hadapan seperti Singapura yang telah lama beralih kepada penggunaan Euro 6 dan Thailand yang menerapkan Euro 5 sebagai piawaian minimum sedangkan Malaysia hanya melaksanakan piawaian Euro 4 mulai Januari 2025 dengan pemberian insentif 50 peratus kepada semua kenderaan yang memenuhi piawaian tersebut.

Ketinggalan ini ternyata menjaskan daya saing Malaysia di peringkat serantau di samping meningkatkan risiko kesihatan sejagat akibat pelepasan nitrogen oksida dan zarah halus.

Kerajaan wajar mempercepatkan peralihan ini bagi memastikan pengurangan pelepasan bahan pencemar selaras dengan Peraturan-Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Kawalan Kandungan Bahan Api Petrol dan Diesel) 2007. Penguatkuasaan yang ketat dan sokongan infrastruktur yang lebih baik menerusi kerjasama rapat Kerajaan bersama pemain industri perlu disinergikan untuk memastikan peralihan ini kelak berjalan lancar."

[Menteri Sumber Asli dan Kelestarian Alam]

27. PR-1541-U(27)377

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk segera mengkaji semula kadar pelepasan cukai untuk individu dan tanggungan yang kini masih berjumlah RM9,000 dan tidak pernah disemak sejak tahun 2010.

Setelah 15 tahun berlalu, inflasi telah meningkat dengan ketara dan amaun tersebut tidak lagi realistik jika dibandingkan kos sara hidup pada hari ini. Atas pertimbangan tersebut, Kerajaan wajar menaikkan amaun pelepasan diri dan tanggungan ke RM12,000 yang bersamaan dengan RM1,000 setiap bulan, bagi menggambarkan senario serta realiti sebenar kehidupan rakyat Malaysia pada hari ini.

Malah dengan peningkatan amaun pelepasan cukai untuk individu dan tanggungan ini secara tidak langsung akan membantu golongan B40 dan M40 yang amat terkesan dengan inflasi dan seterusnya mencerminkan keprihatinan Kerajaan dalam mengurangkan beban rakyat."

[Menteri Kewangan]

28. PR-1541-U(27)378

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memartabatkan pengamalan Rukun Negara dalam menjadi tonggak identiti, perpaduan dan keutuhan rakyat Malaysia.

Mutakhir ini, negara disajikan dengan berita dan laporan mengenai kes- kes penyebaran ucapan kebencian, penghinaan dan provokasi yang berbaur perkauman, ketegangan kaum, penipuan dan penegasan unsur- unsur subversif yang berpotensi mencetuskan ketegangan antara kaum dan agama di Malaysia menerusi pengguna di platform media sosial.

Media sosial hari ini juga kian dipenuhi dengan lambakan sikap ketidaksopanan dan kebiadaban dalam perbincangan sehingga menjadi seperti satu kelaziman untuk para pengguna media sosial menggunakan bahasa kasar, lucah malah menyerang peribadi antara satu sama lain sehingga mengabaikan nilai kesopanan.

Hal ini mencerminkan kelemahan penghayatan nilai serta elemen Rukun Negara itu sendiri dalam kalangan rakyat Malaysia dan justeru itu, menjadi tanggungjawab Kerajaan untuk mewujudkan sebuah mekanisme yang lebih berkesan dalam menyuburkan pembudayaan setiap prinsip yang terkandung di dalam Rukun Negara sebagai penawar bagi menangani gejala kebejatan akhlak sebegini di platform media sosial. "

[Menteri Perpaduan Negara]

29. PR-1541-U(27)379

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk mengkaji semula cukai korporat Malaysia yang sehingga kini adalah antara yang tertinggi di Asia Tenggara iaitu sebanyak 24 peratus berbanding negara-negara jiran lain seperti, Singapura (17 peratus), Brunei (18.5 peratus), Cambodia (20 peratus), Vietnam (20 peratus), Thailand (20 peratus), dan Indonesia sekitar 21 peratus.

Perbandingan ini semakin jelas jika dilihat dengan situasi kadar cukai Amerika Syarikat (AS). Pada tahun 2016, cukai korporat mereka adalah sekitar 35 peratus, namun kini cukai korporat mereka telah turun sehingga 21 peratus manakala Malaysia kekal pada kadar sama iaitu 24 peratus sehingga sekarang.

Kadar cukai korporat yang tinggi ini ternyata melemahkan daya saing Malaysia untuk bersaing dengan negara-negara jiran bagi menarik tumpuan pelabur untuk melabur di sini.

Oleh yang demikian, Kerajaan perlu merangka satu kajian yang lebih komprehensif bagi menurunkan kadar cukai korporat ini agar setanding dengan kadar serantau untuk menjadikan Malaysia lebih kompetitif serta berdaya maju dalam meraih tumpuan pelabur antarabangsa yang akhirnya akan menguntungkan negara, peniaga dan rakyat jelata. "

[Menteri Kewangan]

30. PR-1541-U(27)380

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memastikan kenaikan caj perubatan di hospital dan klinik swasta yang semakin mendapat perhatian di kebanyakan negara termasuk di Malaysia segera ditangani dengan baik oleh Kerajaan memandangkan implikasinya yang besar kepada para pesakit serta sistem kesihatan negara secara keseluruhannya.

Pelbagai faktor mendorong kepada isu ini dengan antaranya ialah kadar caj konsultasi doktor (GP) swasta yang dikawal oleh Akta Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (PHFSA) 1998 tidak pernah mengalami sebarang perubahan selama lebih 32 tahun dan menyebabkan pihak terbabit terpaksa menaikkan caj kos operasi yang semakin meningkat, termasuk sewa premis, kos utiliti, peralatan perubatan serta perbelanjaan berkaitan teknologi dan sumber manusia telah meletakkan tekanan besar ke atas klinik swasta.

Situasi tersebut juga diburukkan lagi oleh isu berkaitan Pentadbir Pihak Ketiga (TPA) yang menguruskan pembayaran bagi pesakit yang mempunyai insurans kesihatan yang turut mengalami kenaikan.

Oleh yang demikian, Kerajaan digesa untuk meminda Akta Perkhidmatan Hospital Swasta bagi menetapkan kadar maksimum bagi caj rawatan selain konsultasi doktor, seperti caj penginapan dan penggunaan alat perubatan selain memperkenalkan sistem tiering seperti penarafan hotel bagi membezakan hospital berdasarkan tahap perkhidmatan, membolehkan syarikat insurans menawarkan pelbagai pakej berdasarkan akses kepada hospital tertentu, sesuai dengan kemampuan pelanggan serta mempergiat inisiatif di bawah kerjasama awam dan swasta bagi menyediakan rawatan mampu milik kepada golongan berpendapatan rendah. "

[Menteri Kesihatan]

31. PR-1541-U(27)381

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk mempertimbangkan semula keputusan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) yang menjual hampir 10 peratus kepentingan saham ketika harga rendah selepas Disember 2022, sedangkan KWSP telah lama merancang untuk menambah lebih banyak saham Malaysia Airports Holdings Bhd (MAHB) untuk menswastakannya.

Pada 29 November 2022, KWSP telah memiliki 259,917,492 saham iaitu sekitar 15.67 peratus di dalam MAHB dan dalam tempoh satu tahun, KWSP telah menjual 163,363,080 saham, atau hampir 10 peratus kepentingan pada harga sekitar RM6.74 hingga RM7.70 sesaham. Manakala pada 28 Disember 2023 pula, akhirnya KWSP hanya memiliki 96,554,412 saham atau 5.79 peratus sahaja.

Penjualan sebegini besar dalam tempoh singkat tidak pernah berlaku sebelum ini dan ini menimbulkan persoalan mengapa saham tersebut dijual pada harga rendah tetapi dibeli semula pada harga RM11.00 dengan implikasinya ialah KWSP akan terpaksa membayar tambahan sebanyak RM539 juta sehingga RM696 juta bagi membeli balik saham tersebut.

Justeru itu, Kerajaan digesa untuk mempertimbang dan mengkaji semula keputusan ini dengan lebih berhati-hati memandangkan perkara ini telah menimbulkan keresahan awam kerana membabitkan dana 16.1 juta rakyat Malaysia yang merupakan pencarum KWSP. "

[Menteri Kewangan]

32. PR-1541-U(27)382

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk kembali mempertimbangkan pelaksanaan Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST). Dengan mengambil kira implikasi ekonomi Malaysia yang pada masa ini berada pada tahap yang agak baik serta kestabilan Kerajaan Perpaduan pimpinan YAB Perdana Menteri yang semakin mengukuh, telah ramai pihak termasuklah penganalisis bank berpendapat sekarang adalah masa yang tepat untuk Kerajaan memperkenalkan semula GST.

Menerusi GST, Kerajaan berpotensi untuk meluaskan lagi asas cukai bagi mengurangkan defisit fiskal, mewujudkan ruang utama untuk pelaburan infrastruktur serta menghasilkan peluang bagi mengawal hutang negara dengan lebih baik. Malah, dengan pelaksanaan berperingkat e-invois bermula 1 Ogos 2024, yang juga merupakan antara komponen GST, telah memberikan ruang yang baik untuk Kerajaan melaksanakan kembali GST.

Malaysia tidak harus tertinggal di belakang negara Asia Tenggara lain yang telah melaksanakan GST seperti Indonesia yang melaksanakan Value Added Tax (VAT) pada 1985, Thailand pada tahun 1992 dan Singapura pada 1994 selain GST ini telah dilaksanakan di lebih 170 negara.

Kerajaan boleh menstrukturkan semula GST dengan lebih kemas melalui kerangka dasar yang komprehensif meliputi semua barang dan perkhidmatan dengan sesetengah barang boleh dikecualikan, selain satu kadar cukai yang dianggap positif."

[Menteri Kewangan]

33. PR-1541-U(27)383

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menimbalkan pengecualian daripada pengeluaran e-Invois kepada Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) yang mempunyai jualan tahunan di bawah RM500,000 berbanding ketetapan semasa Kerajaan iaitu pengecualian untuk peniaga yang mencatatkan jualan tahunan bawah RM150,000 menjelang pelaksanaan menyeluruh e-Invois bermula 1 Julai 2025.

Pelaksanaan e-Invois ini ternyata telah mewujudkan keimbangan dalam kalangan para pemain PMKS yang terpaksa menghadapikekangan kos berikutan perbelanjaan yang tinggi bagi menyediakan sistem pengeluaran serta penyelenggaraan e-Invois di samping risiko margin keuntungan yang rendah.

Peningkatan siling pengecualian e-Invois kepada RM500,000 adalah lebih relevan seperti mana yang pernah dilakukan oleh Kerajaan ketika melaksanakan Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST) sebelum ini dan sekaligus mengurangkan beban lebih banyak segmen pemain PMKS seperti pengusaha yang berniaga dari rumah, ibu tunggal dan peniaga luar bandar yang terpaksa menanggung bebanan implikasi kos yang tinggi.

Oleh yang demikian, Kerajaan disaran untuk mempertimbangkan syor peningkatan pengecualian kepada RM500,000 ini bagi mengurangkan keresahan pemain PMKS dengan pelaksanaan e-Invois yang sebenarnya boleh dielakkan sekiranya Kerajaan memperkenalkan semula GST. "

[Menteri Kewangan]

34. PR-1541-U(27)373

Dato' Sri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk melaksanakan kajian secara holistik dan komprehensif bagi menghasilkan benih padi yang berkualiti serta mampu bertahan dalam keadaan perubahan cuaca ekstrem di Malaysia.

Kebelakangan ini perubahan iklim yang ketara telah menjelaskan hasil pengeluaran padi tempatan sebanyak 83,408 tan metrik bersamaan 5.84 juta 10 kilogram pek beras disebabkan oleh musim tengkujuh dan banjir. Penjadualan penanaman padi amat terdedah dengan bencana banjir di musim tengkujuh pada hujung tahun manakala musim penanaman semula padi pada awal tahun pula berisiko diancam keadaan cuaca panas melampau yang perlu diatasi dengan kadar segera.

Sehubungan itu, pihak Kerajaan perlu mengambil langkah yang lebih tegas dan efisien dalam menangani isu ini yang bukan sahaja bagi mempercepatkan pengagihan benih padi kepada pesawah supaya jadual penanaman padi tidak terganggu, malah pihak Kerajaan juga perlu membuat kajian yang teliti bagi menghasilkan benih padi yang lebih berdaya tahan dengan perubahan iklim di Malaysia."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

35. PR-1541-U(27)375

Dato' Sri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menjalankan penelitian semula terhadap kajian bagi persediaan serta perancangan pelan pembangunan pendidikan jangka panjang bagi negara.

Mutakhir ini, kita telah dikhaskan pelbagai peristiwa yang menimbulkan kegusaran masyarakat terhadap ketandusan pembangunan modal insan negara ini terutamanya terhadap generasi baharu yang merupakan generasi yang bakal memimpin dan mentadbir negara tercinta satu hari nanti.

Situasi ini diburukkan lagi dengan statistik kegagalan para pelajar untuk menduduki Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) yang hampir setiap tahun mencapai angka yang membimbangkan sehingga mencetuskan kebimbangan. Sejauh mana keseriusan generasi muda ini menilai kepentingan mendapatkan pendidikan untuk membina kehidupan yang lebih baik.

Dalam keadaan negara serantau yang kian pesat membangun, kesediaan dalam melahirkan modal insan menjadi sangat kritikal terutamanya bagi melahirkan generasi yang mampu berdaya saing dan mendepani cabaran serta persaingan dengan negara-negara serantau.

Oleh yang demikian, Kerajaan perlu mengambil pendekatan berstrategi menerusi pembangunan semula pelan pembangunan pendidikan yang lebih efisien bagi memastikan negara kita mampu untuk melahirkan pakej modal insan yang lengkap dan mampu berdaya saing."

[Menteri Pendidikan]

36. PR-1541-U(27)374
Kapten Dato' Dr. Zulkafperi bin Hanapi (Bersara) [Tanjong Karang] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan supaya melaksanakan segera Skim Pembiayaan Kesihatan Kebangsaan demi kepentingan kesejahteraan rakyat serta kemapanan dan kelestarian KKM itu sendiri.

Situasi semasa menunjukkan KKM sangat terbeban dengan belanja mengurus yang sangat tinggi iaitu sehingga 85.07% atau RM38 bilion daripada bajet keseluruhan KKM dan hanya 14.9% yang diperuntukkan untuk bajet pembangunan maka keadaan ini sangat tidak sihat untuk kemapanan dan kelestarian KKM itu sendiri.

Kelemahan, ketidakmampuan dan kegagalan KKM terlihat jelas dengan segala masalah-masalah yang sentiasa menjadi rungutan rakyat dan juga sering diangkat oleh ramai Ahli-ahli Parlimen - seperti kekurangan jururawat, kekurangan doktor dan doktor pakar serta masalah doktor kontrak, Kekurangan ambulans, ketiadaan ubat, alat-alat perubatan terlalu lama, klinik-klinik daif, hospital yang berumur lebih 50 tahun, hospital yang sesak, tiada sistem komputer, pesakit terpaksa menunggu terlalu lama.

Ketahuilah permasalahan dan segala kelemahan KKM ini sebenarnya adalah manifestasi dari kekangan fiskal KKM itu sendiri. Keupayaan KKM dengan 14.9% bajet untuk Pembangunan adalah sangat-sangat terbatas dan ini boleh menyebabkan kualiti dan mutu perkhidmatan KKM terjejas dan terus dipersoalkan rakyat.

Dengan situasi begini adalah diharapkan penyelesaian segera dan menyeluruh dengan menubuhkan Jawatankuasa Bertindak bagi melaksanakan segera Skim Pembiayaan Kesihatan Kebangsaan."

[Menteri Kesihatan]

37. PR-1541-U(27)400

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menerima kewujudan Seksyen (1) Perkara 112C Bahagian 4 Jadual Kesepuluh dan Seksyen (2) Bahagian 4 Jadual Kesepuluh dalam Perlembagaan Persekutuan serta penguatkuasaannya dan menerima hakikat bahawa hak ini adalah hak-hak Perlembagaan Rakyat Sabah.

Menerima juga hakikat bahawa kekeliruan dalam pelaksanaan hak-hak perlembagaan ini dan bahawa selama 44 tahun (1974 – 2018), kadar pemberian khas di bawah peruntukan tersebut gagal dikaji oleh Kerajaan Persekutuan.

Memperakui langkah-langkah yang telah diambil oleh pihak Kerajaan selepas penubuhan Kerajaan Pakatan Harapan 2018 sehingga kini iaitu bermula dengan menaikkan pemberian kepada RM53.4 juta, kemudian dinaikkan Kerajaan Perikatan Nasional ke RM125.6 juta, pada tahun 2023, dan kemudian Kerajaan Madani naikkan kepada RM300 juta dan baru-baru ini dinaikkan lagi kepada RM600 juta.

Dan menerima hakikat bahawa semua langkah-langkah ini bersifat sementara (interim) sebelum Kerajaan Sabah dan Kerajaan Persekutuan untuk melaksanakan hak Perlembagaan Rakyat Sabah sepenuhnya.

Menerima hakikat bahawa pelaksanaan ini mengambil masa begitu panjang sehingga sekarang iaitu negara Malaysia sudah berusia 61 tahun. Maka, Tuaran ingin mengusulkan supaya Dewan yang mulia ini membuat Keputusan untuk melaksanakan Hak Perlembagaan Rakyat Sabah ini secara tuntas termasuk meminda perkara 97(1) Perlembagaan Malaysia untuk membolehkan kerajaan Sabah memungut 40% daripada pungutan hasil Persekutuan daripada Sabah secara langsung."

[Perdana Menteri]

38. PR-1541-U(27)401

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima Sejarah perang saudara di Selatan Filipina pada awal 70-an yang mengakibatkan ribuan pelarian perang dari Filipina melarikan diri ke Sabah. Menerima hakikat bahawa Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) melalui Suruhanjaya Tinggi Persekutuan Bangsa-Bangsa Bersatu Untuk Pelarian (UNHCR) telah turun padang dan membantu pelarian ini dengan mewujudkan sekurang-kurang lima (5) skim penempatan pelarian di Sabah (Telipok, Kinarut, Kampung Bahagia Sandakan, Kampung Selamat Semporna dan Kampung Hidayat Tawau).

Dan menerima hakikat Kerajaan Sabah telah bekerjasama dengan UNHCR sehingga mewujudkan sebuah bahagian di Jabatan Ketua Menteri untuk menguruskan penempatan UNHCR ini.

Menerima juga hakikat apabila setelah UNHCR menyerahkan penempatan ini kepada Federal Task Force di bawah Majlis Keselamatan Negara, terdapat kecelaruan dari segi urus tadbir pelarian perang Filipina di Sabah, sehingga penempatan mereka telah bercampur aduk dengan mereka yang bukan pelarian yang menyebabkan banyak masalah dari segi urus tadbir kewarganegaraan dan pelbagai aspek bantuan kemanusiaan.

Menerima hakikat bahawa pelarian perang Filipina ini telah diberi pelbagai dokumen bermula dengan kad burung-burung, kad benci dan selepas itu dokumen IMM13 sehingga sekarang. Menerima juga hakikat bahawa pelbagai pendekatan untuk menaik taraf bentuk dan cara pengeluaran dokumen ini telah banyak dipolitikkan dan akhirnya kini tidak ada kata putus apakah dokumen baru yang diberikan kepada golongan pelarian perang Filipina ini.

Menerima juga hakikat bahawa satu Suruhanjaya Siasatan Diraja telah ditubuhkan oleh Parlimen Malaysia mencari penyelesaian tuntas terhadap kehadiran golongan pelarian perang Filipina di Sabah, namun itu pun telah gagal memberi apa-apa penyelesaian, Malah ramai yang menganggap langkah ini sebagai mainan politik semata-mata.

Oleh sebab itu, Tuaran mengesyorkan supaya Dewan yang mulia ini membahaskan masalah pelarian perang Filipina dengan mengambil kira bagaimanakah masa depan mereka yang kini sudah tiga generasi beranak pinak di Sabah sehingga Kerajaan dapat mengambil Tindakan yang tegas sebelum masalah ini menjadi lebih besar yang boleh menggugat kestabilan dan kedaulatan negara."

[Perdana Menteri]

39. PR-1541-U(27)402

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima hakikat bahawa kos pembekalan elektrik (penjanaan, penghantaran dan pengagihan) di Sabah adalah lebih tinggi daripada kadar jualan seunit elektrik menyebabkan Sabah Electricity Sdn. Bhd (SESB) mengalami kerugian dan terpaksa bergantung kepada subsidi sokongan tarif (TSS) daripada Persekutuan dengan kadar RM850 juta setahun.

Menerima juga hakikat bahawa Kerajaan perlu mengambil langkah-langkah bagi memastikan penjanaan elektrik mencapai 40% rizab margin dan kos pembekalan elektrik berada di bawah paras jualan untuk mengurangkan beban Kerajaan Persekutuan dalam menampung subsidi sokongan tarif (TSS).

Oleh itu, maka dengan ini Tuaran mengesyorkan agar Dewan yang mulia ini dapat membahaskan langkah-langkah yang boleh diambil sehingga Kerajaan dapat mencari jalan penyelesaian yang tepat untuk menstabilkan bekalan elektrik di Sabah."

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

40. PR-1541-U(27)403

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima hakikat bahawa import makanan negara masih lagi tinggi termasuklah makanan ternakan.

Dan menerima hakikat bahawa tanah yang masih luas untuk dimajukan sebagai tanah pertanian terdapat di Sabah dan Sarawak.

Menerima juga hakikat infrastruktur perhubungan masih lagi pada tahap yang rendah menyebabkan pelbagai usaha untuk meningkatkan keterjaminan makanan terhalang.

Maka itu, Tuaran mengusulkan agar Dewan yang mulia ini ditangguhkan untuk membincangkan langkah-langkah dalam mengatasi dan menaik taraf jalan-jalan pertanian di Sabah dan Sarawak."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

41. PR-1541-U(27)404

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima Hakikat bahawa kawal selia bekalan elektrik di Sabah telah pun diserahkan kepada Kerajaan Sabah daripada Kerajaan Persekutuan selepas Kelulusan Rang Undang-Undang Pihak Berkuasa Tenaga Boleh Baharu (Pindaan) 2023 (Akta 725) dan Rang Undang-Undang Pihak Berkuasa Pembangunan Tenaga Lestari (Pindaan) 2023 (Akta 726) dalam Dewan Rakyat pada 2023.

Menerima hakikat penyerahan kawal selia telah dimuktamadkan selepas Dewan Undangan Negeri (DUN) Sabah meluluskan tiga Rang Undang-Undang Perlembagaan Negeri Sabah pada 3 Januari 2024 berkaitan pengambilalihan kuasa kawal selia bekalan elektrik daripada Kerajaan Persekutuan membabitkan RUU Bekalan Elektrik 2024, Tenaga Boleh Baharu 2024 dan RUU Suruhanjaya Tenaga Sabah (Pindaan) 2024.

Dan menerima hakikat bahawa kawal selia bekalan elektrik di Sabah kini berada di bawah Suruhanjaya Tenaga Sabah (ECoS), manakala Wilayah Persekutuan Labuan masih di bawah seliaan Suruhanjaya Tenaga (ST) Malaysia.

Menerima juga hakikat bahawa Syarikat Sabah Electricity Sdn. Bhd. (SESB) merupakan satu-satunya Syarikat utiliti yang membekalkan tenaga elektrik kepada Wilayah Sabah dan wilayah Persekutuan Labuan.

Dan menerima hakikat bahawa geografi Labuan adalah lebih dekat dengan Sabah berbanding dengan Semenanjung Malaysia.

Justeru, Tuaran mengesyorkan agar Dewan yang mulia ini ditangguhkan bagi membuat keputusan pemindahan kawal selia bekalan elektrik Labuan daripada ST kepada ECoS bagi memudahkan pemantauan, meningkatkan kecekapan pengurusan serta mempermudahkan segala urusan dan menjimatkan kos."

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

42. PR-1541-U(27)405

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima hakikat Sejarah bahawa Pulau Labuan diserahkan oleh Kerajaan Sabah menjadi Wilayah Persekutuan dengan niat suci untuk tujuan membangunkan Labuan dengan pesat.

Menerima hakikat Kerajaan Persekutuan telah gagal membangunkan Labuan termasuk menyediakan utiliti bekalan air dan elektrik.

Menerima hakikat bahawa rakyat Labuan adalah juga rakyat Sabah yang masih terikat dengan adat istiadat Sabah dan oleh itu masih lagi memerlukan perkhidmatan sistem Mahkamah Anak Negeri dan seterusnya memerlukan bimbingan dan perkhidmatan di pelbagai agensi Kerajaan Sabah.

Menerima hakikat bahawa penyerahan Labuan sebagai Wilayah Persekutuan telah dibuat tanpa mengambil kira kesan terhadap persempadanan Sabah.

Dan menerima hakikat penyerahan Labuan sebagai Wilayah Persekutuan tidak diberi pampasan walau satu sen pun kepada Sabah.

Menerima hakikat bahawa Pulau Labuan terlalu dekat dengan Sabah dan penduduk serta rakyat Labuan mempunyai ikatan yang sangat kuat dengan penduduk Sabah.

Maka dengan itu, Tuaran menyusulkan di Dewan yang mulia ini agar Kerajaan Persekutuan mengembalikan semula Labuan kepada Sabah."

[Perdana Menteri]

**RISALAT-RISALAT YANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT
(DEWAN RAKYAT)**

<u>TAHUN 2025</u>	<u>RISALAT/DOKUMEN</u>	<u>TARIKH DIBENTANGKAN</u>
DR. 3	Penyata Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negara (PAC) berhubung Pengurusan Projek Bekalan Air Luar Bandar Sarawak dan Sabah di bawah Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah	20 Februari 2025

**UCAPAN-UCAPAN
(PERATURAN MESYUARAT 17)
(KAMAR KHAS)

Ahli Yang Berucap	Tajuk Ucapan	Menteri Yang Bertanggungjawab
YB Tuan Chiew Choon Man (Miri)	1. Cadangan Skim Insurans Perubatan Mampu Milik untuk Mengurangkan Kebergantungan Terhadap KWSP 2. Maklum Balas Mengenai Cadangan Rang Undang-Undang (RUU) Kualiti Benih Tanaman	1. YB Menteri Kewangan 2. YB Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan
YB Dato' Sri Dr. Wee Jeck Seng (Tanjung Piai)	1. Isu Kawalan Hakisan Pantai di Mukim Rimba Terjun, Pontian 2. Isu Pegawai Bomba Bantuan Tiada Perlindungan Insurans	1. YB Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air 2. YB Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan

** Ucapan Di Bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan (Peraturan Mesyuarat 17)